

Mariager Klosterkirke

Kan noget godt komme fra Norden?" var pave Bonifatius IX' umiddelbare reaktion, da spørgsmålet om Den hellige Birgitta af Vadstenas helgenkåring blev ham forelagt i året 1391. Vel ikke en særlig overraskende reaktion, da ingen større religiøs bevægelse hidtil havde set dagens lys i dette kolde hjørne af Europa.

Den hellige Birgitta

Hvem var så denne Birgitta, hvis storhedsværk stadig kan ses i Mariager? Hun blev født i 1303 på Finsta gård i Uppland og gift i 1316 med Ulf Gudmarson med hvem hun fik otte børn. Efter ægtemandens død i 1344 fik Birgitta i de følgende 20 år sine åbenbaringer, der omhyggeligt blev nedskrevet og oversat til latin af hendes skriftefader. En helt ny og anderledes kloster-orden skulle oprettes og have sit udspring i Sverige, for derefter at spredes over hele den da kendte verden. Danmark fik to Birgittinerklostre, et i Maribo og et i Mariager. Birgitta rejste til Rom i 1349-50, og 20 år senere stadfæster pave Urban hendes klosterorden.

Et kloster for både nonner og munke Som dobbeltklostre med både nonner og munke krævedes en ganske speciel indretning, da der selvfølgelig ikke måtte være fysisk kontakt mellem kønnene, højst en åndelig. Et fuldt funktionsdygtigt kloster skulle huse 85 personer, 60 nonner og 25 munke, hvoraf flere skulle være præsteviede. Da den østjyske adel havde problemer med at få afsat giftefærdige døtre til adelsmænd, fandtes der ingen anden udvej end at sende dem i kloster. Derfor blev Mariager Kloster hurtigt et af landets allerrigeste.

Kloster- og kirkebyggeriet i Mariager stod på i årene 1446 - 1481, men klostret fik dog ingen lang levetid, da Reformationen i 1536 satte en stopper for den katolske kirkes aktiviteter i Danmark. Klostret fortsatte som madeligt jomfrukloster, indtil den sidste nonne døde i 1585. Herefter blev klostret bestyret af kongelige troppers hærgen, var bygningerne i en så ringe tilstand, at da lensmand Mogens Kaas skulle overtage lenet, var der end ikke ét værelse i beboelig stand. I 1891 købte staten den sidste af klosterbygningerne, der efter endt restaurering blev dommerkontor og dommerbolig. Bygningen, der rejste sig på Kirkebakken, var nogenlunde i overensstemmelse med Birgittas regler.

Koret stødte sammen med tårnet. Skibet var 57 m langt og bestod af et 25 m højt hovedskib og to 16 m høje sideskibe. Langs kirkens vægge strakte sig en såkaldt omgang. Rester af denne ses stadig over våbenhuset og kapellet. På omgangen kunne nonnerne overvære messen, mens der var plads til adskillige adelige gravkapeller under den. Da kirken i 1720 var meget forfalden, blev det besluttet, at hele kirken skulle nedrives og en ny og mindre bygges i stedet. Imidlertid lykkedes det kirkens præst, P.H. Friedlieb, at få udsat beslutningen og skaffe penge til en nødtørftig istandsættelse. Udsættelsen blev dog en stakket frist, og i 1788-89 blev 4/5 af kirkeskibet nedrevet. I stedet rejstes et lille kor øst for den sidste del af skibet, der stod tilbage og tårnet blev gjort lavere. Kirken har senere gennemgået flere store restaureringer, senest i 1994-95.

Middelalderlige træskærerarbejder Kirkens store krucifiks havde i klostertiden sin plads over højalteret, men ses i dag på sydsiden af munkekoret. Kristi Grav og Den lidende Kristus er helt enestående middelalderlige træskærerarbejder, hvor omkring nonnerne samledes hver morgen og afsang hymnen: "de Profundis": "af det dybe råber jeg til dig Herre, hør min røst."

[Kirkens egen hjemmeside](#)